

MODERNISERING VAN HET INDIASE PLATTELAND

prof. dr. A. W. van den Ban

Menigeen vraagt zich af hoe het komt dat er de laatste tijd zo veel honger is op het indische platteland. Doen de Indiërs zelf dan niets om hun platteland vooruit te brengen? Dit doen zij wel degelijk. Na de bevrijding heeft men hiervoor in 1952 een Community Development Organisatie opgericht, die thans werkt met een staf van 75.000 man, de administratieve en technische hulpkrachten niet meegerekend. Hierbij werken een 50.000 zgn. Village Level Workers (= dorpsvoorlichters), die de directe voorlichting aan de boer verzorgen en die ongeveer hetzelfde opleidingsniveau hebben als hun nederlandse collega's: ULO + twee jaar vakopleiding. Daarboven komt een top van 25.000 man, die grotendeels een universitaire opleiding hebben gehad als landbouwkundige, medicus, veearts, huishoudkundige, econoom, technicus, bestuursambtenaar e.d. Dit is verreweg de grootste voorlichtingsdienst in de vrije wereld; naar ik meen wordt zij in grootte gevolgd door de landbouwvoorlichtingsdienst in de Verenigde Staten, die met 15.000 man werkt.

Een van de oorzaken van de huidige moeilijkheden is dat deze dienst sneller succes heeft gehad op medisch dan op landbouwkundig gebied. Dit blijkt duidelijk uit een groot onderzoek van het National Institute for Community Development, waarvan onlangs de eerste resultaten zijn gepubliceerd¹⁾. Hiervoor heeft men van april tot juli 1965 in elk van 365 dorpen, die systematisch over het gehele land zijn verdeeld, twintig mensen ondervraagd: vier van de meest invloedrijke dorpingen en acht mannen en vrouwen, die volgens toeval waren gekozen. De onderzoekers verhalen niet dat een dergelijk onderzoek onder ruim 7000 plattelanders, moeilijkheden heeft opgeleverd. Denkt u alleen maar aan de vertaling van de vragenlijst in een vijftiental talen of aan het toezicht op de enquêteurs op 2000 km afstand van

het onderzoeksinstituut. Als men leest dat van de onder-vraagde plaatselijke leiders bijna een kwart niet kon lezen en schrijven, terwijl drievijfde van de gewone mannen en ruim vijfzesde van de vrouwen dit niet kon, is het al wel duidelijk dat de ontwikkeling van dit platteland met moeilijkheden gepaard moet gaan.

Medische successen.

Desondanks zijn op medisch gebied belangrijke successen behaald. Zo blijkt 82% van de geënquêteerden ingeënt te zijn tegen pokken en 55% tegen cholera en tyfus. Men schat dat het aantal gevallen van malaria in India de laatste tien jaar met 98% is verminderd. Het gevolg is dat een kind dat nu geboren wordt kan verwachten ongeveer 52 jaar te worden, terwijl dit voor de oorlog slechts 32 was. Hierdoor is de bevolking sinds 1951 sterker gestegen dan in de eerste helft van deze eeuw. Naast de ongunstige weersomstandigheden van de laatste jaren is een belangrijke oorzaak van de huidige moeilijkheden, dat in veel streken de landbouwproductie niet even snel heeft kunnen groeien. Ook de toepassing van geboorteregeling is nog niet aangepast aan de gestegen levenskansen. Bovengenoemde medische verbeteringen kunnen immers met enige zachte dwang ingevoerd worden, zodra de regeringsleiders overtuigd zijn van de noodzaak. In de indische landbouw heeft men zeer bewust niet gekozen voor dwang, maar de boeren de vrijheid gelaten om zelf te beslissen hoe zij hun bedrijf willen leiden. Naar mijn overtuiging is dit op langere termijn het meest effectief. Voor verbetering van de toegepaste landbouwmethoden en voor toepassing van geboorteregeling is het daarentegen noodzakelijk eerst de gehele bevolking te overtuigen van de betekenis die de moderne wetenschap voor

hen heeft. Bovendien heeft deze wetenschap pas in de laatste jaren een goede oplossing gevonden voor verschillende, belangrijke, praktische problemen.

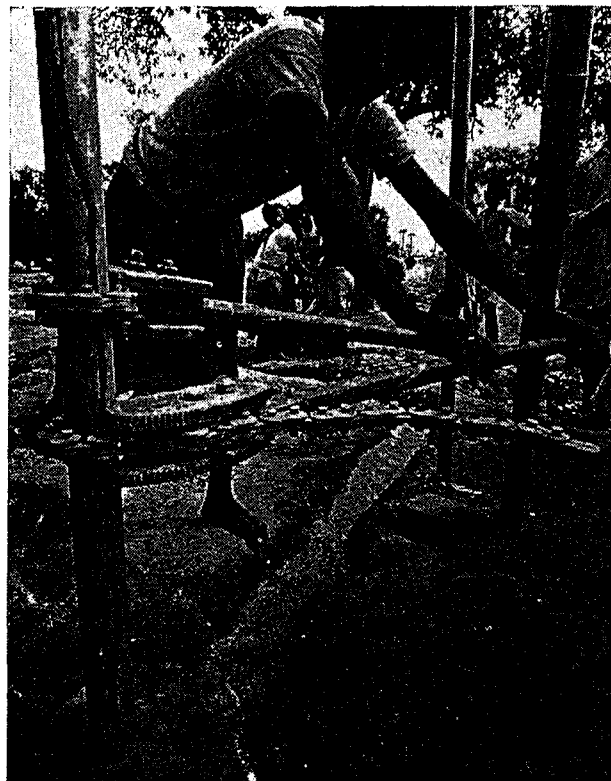
Geboorteregeling

Van de invloedrijke dorpelingen verklaarde 10% geboorteregeling toe te passen, tegen 4,5% van de gewone mannen en 3,2% van de vrouwen. Dit betekent niet dat er grote weerstanden zijn tegen de toepassing van geboorteregeling; 61% van de geënquêteerden is bekend met het bestaan van methoden van geboorteregeling en 52% keurt het gebruik hiervan goed. Niet alle methoden van geboorteregeling komen in aanmerking voor de indische omstandigheden. De pil bijvoorbeeld is te duur voor een bevolking met een gemiddeld inkomen van f 160,— per hoofd per jaar, terwijl een regelmatige toepassing hiervan bovendien te moeilijk is voor veel weinig ontwikkelde indische vrouwen. Voor deze vrouwen maakt men in hoofdzaak gebruik van het spiraaltje (= IUCD), een nieuwe, zeer effectieve en goedkope methode, die in Nederland nog weinig bekend is. Bij de mannen werkt men in hoofdzaak met sterilisatie (vasectomy). Een moeilijkheid bij beide methoden is het gebrek aan medisch personeel voor de uitvoering hiervan. In veel plattelandsstreken in India heeft men niet meer dan één arts voor 50.000 mensen, terwijl een vrouw zich op dit gebied niet door een mannelijke arts kan laten behandelen. Het aantal studenten aan de medische faculteiten neemt echter snel toe. Vaak is hiervan een 40% meisjes, die gewoonlijk ook na hun huwelijk blijven werken. Bovendien wordt de invoering van geboorteregeling in India vergemakkelijkt, doordat men daar veel openlijker over zijn ervaringen spreekt dan bij ons.

Landbouwkundige verbeteringen

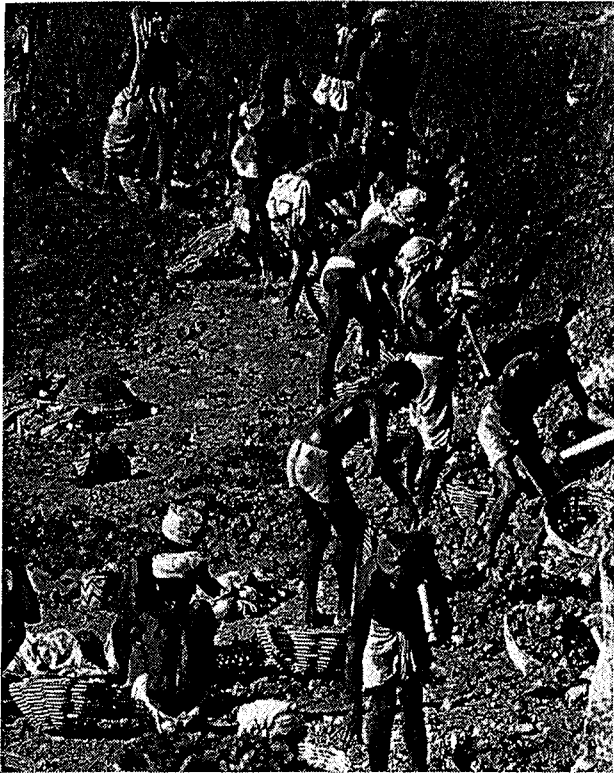
Om de landbouwproductie te vergroten wordt in India veel aandacht geschonken aan de verbetering van de irrigatie. Ten dele gebeurt dit door de aanschaf van waterpompen door individuele boeren of kleine groepen boeren. Voor een belangrijk deel ook door de bouw van grote stuwdammen, die zowel irrigatiewater leveren als elektriciteit voor bovengenoemde pompen. In september 1966 bezocht ik bijvoorbeeld de Nagarjunasagar dam, die 120 m hoog is en een gebied, half zo groot als Nederland zal gaan irrigeren. Aan de dam zelf werkten 40.000 mannen, vrouwen en kinderen en aan de irrigatiekanalen nog eens 100.000. Aan dergelijke irrigatiewerken wordt alom in India gewerkt. Men kan er nooit zeker van zijn wanneer de moessonregens zullen beginnen. Vorig jaar kwamen ze bijvoorbeeld in Hyderabad, waar ik was, zes weken later dan normaal, zodat de boeren in sommige dorpen in de omgeving schatten dat hun rijstopbrengst slechts een kwart zou worden van die in een normaal jaar. In dergelijke klimaatomstandigheden zijn deze irrigatiewerken van grote betekenis voor de boeren.

Toch zal de verhoging van de landbouwproductie in de eerste plaats moeten komen van de toepassing van betere land-

bouwmethoden. Hieraan wordt gewerkt door bovengenoemde voorlichters. De dorpsvoorlichters spraken het laatste jaar met bijna 60% van de geënquêteerden; met 61% van de plaatselijke leiders en een kwart van de gewone mannen spraken zij zelfs meer dan tien keer. We beschikken niet over geheel vergelijkbare nederlandse cijfers, maar waarschijnlijk ziet de indische boer zijn voorlichter vaker dan zijn nederlandse collega. Dit komt ten dele omdat veel voorlichters in India tevens optreden als handelaar in kunstmest, zaaizaad e.d. Toch is het resultaat dat twee jaar geleden al driekwart van de plaatselijke leiders en 43% van de gewone mannen kunstmest had gebruikt, voor verbeterd zaaizaad was dit 67 en 32% en voor plantenziektebestrijdingsmiddelen 58 en 25%.

De normale gang van zaken bij de toepassing van nieuwe landbouwmethoden, zowel in Nederland als in India, is dat eerst eens enkele boeren het proberen. Nadat zij hier succes mee blijken te hebben, volgen anderen in een vrij snel tempo. Voor India mogen we daarom in de komende jaren een snellere toepassing van nieuwe landbouwmethoden verwachten dan in het jongste verleden. Daar komt bij dat juist de laatste jaren het landbouwkundig onderzoek belangrijke successen begint te boeken. Er zijn nieuwe rassen van rijst, tarwe, mais en sorghum op de markt gekomen, die bij een goede behandeling minstens twee keer en soms zelfs vijf keer zoveel opbrengen als de oude rassen. Voor het zaa-

zaad van deze rassen zijn de indische boeren graag bereid goede prijzen te betalen.

Dat deze methoden niet op nog grotere schaal werden gebruikt is niet alleen een gevolg van onwetendheid en conservatisme, maar vooral ook van het feit dat deze middelen niet op het juiste tijdstip in alle dorpen beschikbaar zijn. Uiteraard moeten deze produktiemiddelen eerst geproduceerd worden. Mede doordat India niet over voldoende kapitaal beschikt om kunstmestfabrieken te bouwen, was de zwarte prijs van kunstmest een jaar geleden ongeveer het dubbele van de officiële prijs. Ook moet er een handels- en distributie-apparaat worden opgebouwd, waarbij de boer er zeker van kan zijn dat hij het juiste planteziektenbestrijdingsmiddel krijgt als zijn gewas plotseling door een plaag wordt aangetast en dat het zaaizaad van de goede, nieuwe rassen niet is gemengd met goedkoper zaad van andere rassen. Zo iets kost natuurlijk tijd, maar er is nu reeds in meer dan tweederde van de dorpen een coöperatie. Er wordt hard gewerkt aan de aanleg van wegen, zodat 46% van de dorpen aan een verharde weg ligt, die ook in de regentijd begaanbaar is, maar 21% was hier nog meer dan 8 km vandaan, zodat zij praktisch alleen per ossekar bereikt kunnen worden en dan nog alleen bij goed weer.

Niet alleen de opbouw van een goed handelsapparaat vraagt tijd in een land, waar de boeren tot voor kort vrijwel alles zelf produceerden wat zij nodig hadden. Dit geldt ook voor

de opbouw van een overheidsapparaat, dat niet langer alleen tot taak heeft om recht en orde te handhaven, maar ook om de ontwikkeling van het gehele platteland te versnellen. Dit vraagt niet alleen meer mensen maar vooral ook mensen met een andere mentaliteit.

Voor de modernisering van het platteland is contact met de buitenwereld natuurlijk een vereiste. Hierbij spelen de massa media slechts een betrekkelijk ondergeschikte rol. Van de geënuquëeerden leest 22% wel eens een dagblad en 58% luistert wel eens naar de radio, maar slechts een achtste dagelijks. Opmerkelijk is de grote invloed van de bioscoop, waar 53% wel eens heen gaat, alhoewel in 60% van de dorpen de dichtstbijzijnde bioscoop op meer dan 16 km afstand staat. Als er binnenkort televisie komt in India zou deze wel eens een zeer grote invloed kunnen krijgen. Van veel belang is dat al in 91% van de dorpen een lagere school staat, terwijl in 60% van de dorpen de middelbare school niet meer dan 8 km weg is. Helaas laat de kwaliteit van dit onderwijs nog wel eens iets te wensen over, mede doordat een dorpsonderwijzer slechts veertig gulden in de maand verdient.

Een bijzonder gunstige omstandigheid is dat de invloedrijke dorpelingen in het algemeen tamelijk moderne mensen zijn. Zij hebben niet alleen veel contact met de buitenwereld en passen veel moderne methoden toe, maar hebben ook relatief moderne opvattingen. Aan alle geënuquëeerden zijn zes vragen gesteld zoals 'Kunnen boze geesten ziekten veroorzaken?' en 'Moeten Harijans (= paria's) en andere kinderen op school gezamenlijk eten?'. Een derde van de plaatselijke leiders tegen slechts 5% van de gewone vrouwen gaf op al deze vragen een modern antwoord. Het valt te verwachten, dat zij geleidelijk aan hun omgeving zullen beïnvloeden.

Conclusie

Mede door de intensieve voorlichting van de indische regering begint de modernisering van het indische platteland op gang te komen, niet alleen wat betreft materiële voorzieningen, maar wat bijzonder belangrijk is, ook in de opvattingen van de mensen. Het valt te verwachten dat nu hier beweging in komt de ontwikkeling in de komende jaren sneller zal gaan dan in het verleden. Vermoedelijk zal daardoor ook het voedselprobleem wat minder nijpend worden, al kunnen, gezien de snelle bevolkingsgroei (twaalf miljoen zielen per jaar) de eerstkomende jaren bij ongunstige weersomstandigheden moeilijkheden verwacht worden. Deze moeilijkheden kunnen in belangrijke mate beperkt worden als het buitenland bereid is mee te dragen in de belangrijke investeringen die noodzakelijk zijn voor de opbouw van een industrie van kunstmest e.d. produktiemiddelen en van een goed handels- en transportapparaat.

1) L. K. Sen and P. Roy, Awareness of Community Development in Village India, Preliminary Report, National Institute of Community Development, Hyderabad, 1967.